

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

107. An qui commisit incestum, cum matre, vel filia, aut sorore, debeat exprimere circumstantiam personæ sibi junctæ sanguine, vel affinitate naturali, vel legali, aut spirituali, an satis sit ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

peccatorum ad eam speciem reducitur, cuius est illud peccatum de quo est iactantia, virtus enim contraria non tantum peccatum contrarium, sed etiam delectationes morosas, & iactantiam, qua id peccatum tanquam bonum approbatur, cohibet. Et ita docet Candidus tom. 2. *disquis.* 2.4. *art.* 2.2. *duob.* 3.1. Satis quidem probabiliter, sed etiam probabiliter me citato contrarium tenet Leandrus de *Sacram.* tom. 1. *tract.* 5. *disp.* 8. §. 3. *quæst.* 1.2. & me etiam citato Pellizzarius, ubi supra; quia tota malitia quæ est in peccato iactantia consistit in eo, quod peccatum sumitur, ut medium ad captandam ex ipso gloriam, & laudem; ad hoc autem per accidens se habet quod sit hoc, vel illud peccatum; unde fit, ut sicut peccata, quibus violatur votum, semper sint eiusdem speciei (cum solum attendatur irreuerentia Deo irrogata in violatione voti) sic gloriatio de peccato semper fit eiusdem speciei, cum hic item attendatur solum irreuerentia facta Deo quatenus ex eius offensâ intendit quis consequi honorem, & gloriam.

4. Nota etiam, stando in opinione Patris Candidi, si sola esset iactantia de peccatis mortalibus in genere, sufficeret dicere, toties peccavi, laudem, & gloriam querendo de peccatis mortalibus, licet non specificentur illa peccata mortalia quæ fortè non fecit, vel alias quis confessus est: quia tunc non esset iactantia peculiaris alicuius turpitudinis, sed in genere ut sic peccatorum mortalium.

5. Nota insuper hic obiter cum dicto Candido, ubi supra, *art.* 2.3. *duob.* 2.4. quod si quis coeat cum aliquo, & postea cum fratre illius, sufficit in confessione exprimere duo peccata nefaria: nam nulla affinitas oritur ex actu præpostero, & extra vas debitum. Item si sodomitia commissa est cum persona cognata cognatione spiritali, vel legali, non est necessarium explicanda circumstantia cognationis: ut si quis congressus est cum persona à se baptizata: vel leuata ex Baptismo, vel cum adolescente sibi in filium adoptato: quia nulla est lex specialis, quæ eos coitus prohibeat, præter legem naturalem in genere prohibente Sodomiticum peccatum.

RESOL. CVII.

An qui commisit incestum cum matre, vel filia, aut sorore debeat explicare circumstantiam personæ sibi iunctæ sanguine, vel affinitate naturali, vel legali, aut spiritali, an satis sit dicere, pollui me peccato incestus duabus vicibus, &c? Ex part. 1. tract. 7. Ref. 3. 1.

§. 1. Respondeo, quòd aliqui tenent, incestum esse diuersæ speciei, non solum in linea consanguinitatis, & affinitatis descendentiæ, & ascendentiæ; sed etiam in gradibus singulis vtriusque lineæ, ita ut quot sunt gradus consanguinitatis, & affinitatis, tot sint species distinctæ incestus: & se. undum hanc opinionem dicunt circumstantiam personæ sibi coniunctæ esse necessariò explicandam, quia mutat speciem. Et idèd, qui filiam, vel sororem matris, vel neptem cognouit, non sufficeret dicendo: Peccavi cum affine, vel consanguinea, vel cum vna ascendentiæ, vel descendentiæ: sed deberet dicere, cum filia vel nepte, vel sorore vxoris, &c. Quinimò, si quis peccasset cum matre, non satisfaceret dicendo: Peccavi cum vna in primo gradu consanguinitatis.

2. Verùm, iuxta opinionem D. Thom. 2.2. 9.154. *art.* 9. & Caietan. *libid.* quia incestus inter consanguineos, & affines, non differunt specie in genere moris, & in iudicio sacramentali, sufficit, ut ille, qui cū sorore

Tom. I.

peccauit, dicat: Commisi incestum semel, vel bis, non explicando personam sibi coniunctam. Et quamuis grauior sit incestus cum filia, vel matre, quam cum sorore, vel nepte, vel consobrina vxoris: tamen, quia illa grauitas auget malitiam intra eandem speciem, non est necessariò confitenda. Et hæc opinio D. Thomæ magis placet, quam probabilem vocat Filliuc. in *quæst. mor.* tom. 2. *tract.* 2.0. *cap.* 5. n. 97.

3. Dicendum est igitur cum Nugno in *addit. ad 3. p. tom.* 2. 9.9. *art.* 2. *duob.* 3. diuersitatem graduum non facere diuersitatem specificam in incestu; sed esse circumstantiam aggrauantem, quam ego probabiliter puto non esse in confessione necessariò explicandam. Et ita in terminis docet Gyptius *rr. de cas. refer.* c. 8. n. 5. & ex nostris P. Megala in *1. p. lib.* 5. *cap.* 1.2. n. 9. & alij Circa præsentem quæstione vide Azor. *p. 5. lib.* 3. c. 9. q. 1. Bonac. *de Sacram. disp.* 5. 9. *sect.* 2. *punct.* 2. §. 3. *diffic.* 3. n. 9. Valquez in *3. p. to. 4. quæst.* 91. *art.* 1. *duob.* 4. n. 18. Valentiam *ro. 4. disp.* 7. 9. 11. *punct.* 1. Suarez in *3. par. to. 4. disp.* 2.2. *sect.* 3. n. 7. Coninch *de Sacram. disp.* 7. *duob.* 3. n. 13 & 21. Sayrù in *clau. regia. lib.* 8. c. 5. n. 5. Rodriguez in *summ. to. 1. cap.* 207. n. 3. Lessium *lib.* 4. c. 3. *duob.* 11. n. 79. Reginaldum in *praxi. to. 2. lib.* 22. *cap.* 2. *sect.* 5. n. 27. Nauarrum *cap.* 16. n. 3. Petrum Ledesma in *summ. tom.* 1. *de Sacram. penitent. cap.* 19. *concl.* 4. *sol. mihi* 327. Henriquez *lib.* 5. *cap.* 8. n. 1. Sotum in *4. dist.* 18. *quæst.* 2. *art.* 4. *concl.* 8. & *dist.* 40. *quæst. unica art.* 4. Llamas in *3. p. Methodi*, *cap.* 8. §. 19. & alios. Vide, quæ addidi in hanc Resolutionem in *tertia huius Operis Parte, Tract.* 4. *de Sacrament.* * *Resol.* 67.

RESOL. CVIII.

An incestus cum matre, & incestus cum filia differant specie? Et curissimè docetur, quod incestus cum nonerca, si Pater viuus, habet malitiam specie distinctam, ac haberet, si Pater obisset, etiam si nonerca virum alium duxerit. Ex part. 9. tr. 9. & Misc. 4. Ref. 2. 1.

§. 1. Affirmatiuè respondet Eminentissimus Lugo *de penitent. disp.* 16. *sect.* 6. n. 314. quia diuersa malitia est in filio, quando peccat cum matre contra reuerentiam sanguini debitam, ac in patre, quando peccat cum filia.

Sup. hoc in Ref. præterita, & in omnibus aliis eius primæ not.

2. Sed negatiuam sententiam docet Pater Ouiedo in *p. 2. D. Toome, tract.* 6. *contr.* 5. *punct.* 3. §. 11. num. 76. Firmat enim eisdem malitiis peccare patrem peccantem cum filia, & filiam peccantem cum patre, quia et si diuersa malitia possit desumi ex reuerentia, quam filia debet patri, ab ea, quæ sumitur ex circumstantia paternitatis, quatenus præcisè se tenet ex parte patris, vtramque tamen contrahunt tam pater, quam filia, quia vtraque inhæret eidem fornicationi, ad quam pater, & filia indiuisibiliter concurrunt. Cum autem eiusdem speciei sit malitia filia fornicantis cum patre, & filij fornicantis cum matre, sit patrem fornicantem cum filia, quia in causa est, ut filia cum ipso fornicetur, contrahere malitiam desumptam ex fornicatione filia: cum patre eiusdem omninò speciei cum malitia desumpta ex fornicatione filij fornicantis cum matre. ac proinde tam patrem fornicantem cum filia, & filiam fornicantem cum patre contrahere malitias eiusdem omninò speciei. Iuxta hanc doctrinam, sufficeret in confessione explicare fornicationem habitam cum consanguinea intra primum gradum lineæ rectæ: quin explicetur an fuerit cum matre, vel cum filia. Deinde, quia probabile est, intra lineam rectam consanguinitatis incestus omnes esse eiusdem speciei, sufficeret dicere in confessione